

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس دوره کارشناسی ناپیوسته
مهندسی تولیدات دامی

۵۰۶۰۲

کمیته تخصصی دامپروری
گروه برنامه ریزی کشاورزی

مصوب دویست و سی و یکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۱۵

برنامه آموزشی

دوره کارشناسی ناپیوسته مهندسی تولیدات دامی

گروه : کشاورزی (۵۰۰۰۰) کمیته تخصصی : دامپروری (۰۰۶۰۰)
رشته : مهندسی تولیدات دامی (۰۰۰۰۰) شاخه : _____
دوره : کارشناسی ناپیوسته (۰۰۰۰۲) کدرشته : (۵۰۶۰۲)

شورای عالی برنامه ریزی در دوپست وسی و یکمیته _____ نجامه مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۱۵ بر اساس طرح دوره مهندسی تولیدات دامی که توسط کمیته دامپروری گروه کشاورزی شورای عالی برنامه ریزی تهیه شده و به تأیید این گروه رسیده است برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر میدارد:

ماده (۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته مهندسی تولیدات ^{دامی} از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است .

الف : دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره میشوند .

ب : موسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی ویراساس قوانین ، تاسیس میشوند و بنا براین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی میباشند .

ج : موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل میشوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند .

ماده ۲) از تاریخ ۱۳۷۰/۱۰/۱۵ کلیه دوره‌های آموزشی و برنامه‌های مشابه موه‌س‌سات در زمینه کارشناسی ناپیوسته مهندسی تولیدات دامی در همه دانشگاهها و موه‌س‌سات آموزش عالی منک‌ور در ماده ۱ منس‌وخ میشوند و دانشگاهها و موه‌س‌سات آموزش عالی یادشده مطابق مقررات میت‌وانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند .

ماده ۳) مشخصات کلی و برنامه درسی و سرفصل دروس دوره : کارشناسی ناپیوسته مهندسی تولیدات دامی در سه فصل جهت اجرا به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ میشود .

رای صادره دویست و سی و یکمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۱۵

در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته مهندسی تولیدات دامی

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته مهندسی تولیدات دامی که از طرف گروه کشاورزی پیشنهاد شده بود با اکثریت آراء بتصویب رسید .

۲) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته مهندسی تولیدات دامی از تاریخ تصویب قابل اجرا است .

رای صادره دویست و سی و یکمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۱۵ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته مهندسی تولیدات دامی صحیح است بمورد اجرا گذاشته شود .

دکتر مصطفی معین
وزیر فرهنگ و آموزش عالی

مورد تأیید است
۱۳۷۰/۱۰/۲۵

رونوشت : به معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی جهت اجرا ابلاغ میشود .

سید محمد کاظم نائینی
دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی

بسم الله الرحمن الرحيم

فصل اول

مشخصات کلی دوره کارشناسی ناپیوسته مهندسی تولیدات دامی

۱- مقدمه

برای تامین نیروی انسانی متعهد و متخصص در رشته دامپروری به منظور نیل به خودکفایی در تهیه پروتئین حیوانی موردنیاز، لازم است که متخصصینی تربیت شوند تا بتوانند با استفاده از دانش و تجربیات خود، تولید اقتصادی محصولات دامی را بطور علمی امکان پذیر و از امکانات موجود کشور حداکثر استفاده را در جهت تولید این محصولات بنمایند.

۲- تعریف و هدف

مطالعه و بررسی در زمینه غذا و تغذیه دام، اصلاح نژاد و بالابردن تولید اقتصادی با استفاده از اصول بهداشت و مدیریت در پرورش دام و نگهداری محصولات دامی، رشته‌ای از علوم کشاورزی را به نام تولیدات دامی تشکیل می‌دهد.

هدف از ایجاد دوره کارشناسی ناپیوسته مهندسی تولیدات دامی تربیت افرادی است که بتوانند بعنوان کارشناس در زمینه‌های مختلف تولید، برنامه‌ریزی منطقه‌ای و مطالعاتی و همچنین بصورت مربی در دبیرستانهای کشاورزی و بعنوان مجری تحقیقات کشاورزی و یابانه عنوان مدیر و مجری واحدهای تولیدی دولتی و خصوصی بخش کشاورزی منشاء خدمت باشند.

۳- طول دوره و شکل نظام

بر اساس آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی محوب شورای عالی برنامه‌ریزی، طول دوره کارشناسی ناپیوسته مهندسی تولیدات دامی دو سال است. دانشجویان بطور متوسط قادر خواهند بود که این دوره را در مدت مذکور بگذرانند. حداکثر مجاز طول تحصیلات این دوره سه سال است. هر سال تحصیلی شامل دو نیمسال می‌باشد و در هر نیمسال ۱۷ هفته کامل آموزشی وجود دارد. نظام آموزشی این دوره واحدی است و برای هر واحد درس نظری در هر نیمسال ۱۷ ساعت آموزش کلاسیک در نظر گرفته شده است.

۴- تعداد واحدهای درسی

تعداد واحدهای درسی دوره کارشناسی ناپیوسته مهندسی تولیدات دامی ۷۵ واحد است به

شرح زیر :

دروس عمومی	۹ واحد
دروس علوم پایه	۱۵ واحد
دروس اصلی کشاورزی	۸ واحد
دروس تخصصی	۳۸ واحد که شامل ۳۳ واحد دروس تخصصی الزامی و ۵ واحد دروس انتخابی است .

۵- نقش و توانائی فارغ التحصیلان

فارغ التحصیلان این رشته می توانند در موارد زیر نقش و توانائی خود را ایفاء نمایند:

- به عنوان مدیر یا مجری واحدهای تولیدی دولتی و خصوصی دامپروری .
- به صورت کارشناس متخصص و برنامه ریز در زمینه های مختلف دامپروری در واحدهای اجرایی نظیر وزارت جهادسازندگی و غیره .
- به عنوان مربی در دبیرستانهای کشاورزی و مجری امور تحقیقات کشاورزی .

۶- ضرورت و اهمیت

برقراری رشته مهندسی تولیدات دامی برای تربیت کارشناسانی است که بتوانند درجهت افزایش تولید در هر واحد دامی و استفاده بهینه از منابع بالقوه کشور موثر باشند. با توجه به تعداد زیاد دام و طیوریکمدر مملکت وجوددارد، لازم است با برنامه ریزی صحیح و دقیق و با استفاده از دانش و تجربه کارشناسان رشته تولیدات دامی از دام و طیور کشور برای افزایش تولید از طریق کمی و کیفی، استفاده بهینه بعمل آید. با توجه به مطالب فوق ضرورت و اهمیت تربیت افرادی که بتوانند با به کار گرفتن دانش خود در زمینه علوم پایه ، دروس اصلی کشاورزی و دروس تخصصی رشته تولیدات دامی در جهت رسیدن به اهداف فوق الذکر اقدام نمایند، مشخص می شود.

۷- شرایط گزینش دانشجویان

فارغ التحصیلان دوره کاردانی رشته تکنولوژی تولیدات دامی و کاردانی رشته امور دامی می توانند درکنکور ورودی این رشته شرکت نمایند. در رابطه با رشته امور دامی تطبیق لازم توسط گروه های آموزشی دانشکده های مجری صورت گرفته و دروس کمبود باید توسط دانشجو اخذ گردد.

فصل دوم

برنامه درسی دوره کارشناسی ناپیوسته
مهندسی تولیدات دامی

۹ واحد	- دروس عمومی
۱۵ واحد	- دروس علوم پایه
۸ واحد	- دروس اصلی
۳۳ واحد	- دروس تخصصی
۵ واحد	- دروس تخصصی انتخابی
۷۰ واحد	جمع

فصل دوم

برنامه

الف : دروس عمومی : فرهنگ ، معارف و عقاید اسلامی

"آگاهیهای عمومی"

برای تمام رشته‌های تحصیلی دوره‌های کارشناسی ناپیوسته

ردیف	نام درس	واحد	ساعت		
			نظری	عملی	جمع
۲	معارف اسلامی (۲)	۲	۲۴	-	۲۴
۴	انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن	۲	۲۴	-	۲۴
۵	تاریخ اسلام	۲	۲۴	-	۲۴
۶	متون اسلامی (آموزش زبان عربی)	۲	۲۴	-	۲۴
۱۰	تربیت بدنی (۲)	۱	-	۲۴	۲۴
جمع		۹	۱۲۶	۲۴	۱۷۰

برنامه درسی دوره کارشناسی ناپیوسته مهندسی تولیدات دامی
ب - دروس علوم پایه

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیش‌نیاز یا زمان ارائه درس
			جمع	نظری	عملی	
۵۰۶۰۲۰۱	فیزیولوژی دام	۳	۵۱	۵۱	ندارد	
۰۲	ژنتیک	۳	۶۸	۳۴	ندارد	
۰۳	بیوشیمی	۳	۵۱	۵۱	ندارد	
۰۴	اکولوژی	۳	۵۱	۵۱	ندارد	
۰۵	آمار و احتمالات	۳	۶۸	۳۴	ندارد	
جمع		۱۵	۲۸۹	۲۲۱	۶۸	

برنامه درسی دوره کارشناسی ناپیوسته مهندسی تولیدات دامی
ج-دروس اصلی

بیشتر از زمان ارائه درس	ساعت		تعداد واحد	نام درس	کد درس
	نظری	عملی			
۵۵	۳۴	۳۴	۶۸	طرح آزمایشهای کشاورزی (۱)	۵۰۶ ۵۰۶
ندارد	۳۴	۳۴	۶۸	ترویج و آموزش کشاورزی	۵۷
ندارد	۳۴	۱۷	۵۱	آشنایی با کامپیوتر	
			۸	جمع	

برنامه درسی دوره کارشناسی ناپیوسته مهندسی تولیدات دامی

د - دروس تخصصی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		بیشترین زمان ارائه در
			نظری	عملی	
۵۰۶۰۲۰۰	تغذیه دام و طیور	۴	۳۴	۶۸	۰۳
۱۰	گاوداری	۴	۵۱	۳۴	۱۴ و ۰۸
۱۱	گوسفندداری	۴	۵۱	۳۴	۱۴ و ۰۸
۱۲	مرغداری	۴	۵۱	۳۴	۱۴ و ۰۸
۱۳	گوشت و بازرسی آن	۳	۳۴	۳۴	۰۳
۱۴	اصلاح نژاد دام و طیور	۴	۶۸	۶۸	۰۲
۱۵	تکنولوژی مواد خوراکی	۳	۳۴	۳۴	۰۸
۱۶	سمینار	۱	—	—	در نیمسال سوم و چهارم
۱۸	مدیریت واحدهای دامپروری	۲	۳۴	—	۱۰ یا ۱۱ یا ۱۲
۱۹	ماشینهای ویژه دامپروری	۲	۵۱	۳۴	ندارد
۲۰	کارآموزی	۲	—	—	در تابستان سال دوم
جمع		۳۳			

برنامه درسی دوره کارشناسی ناپیوسته مهندسی تولیدات دامی
 ه - دروس انتخابی (۵ واحد انتخاب شود)

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پسینماز نازمان ارائه درس
			جمع	نظری	عملی	
۵۰۶۰۲۲۱	پرورش اسب	۲	۵۱	۱۷	۳۴	ندارد
۲۲	پرورش گاو میش	۲	۳۴	۳۴	—	ندارد
۲۳	پرورش ماهی	۲	۳۴	۳۴	—	ندارد
۲۴	تکنولوژی پشم و پوست	۳	۶۸	۳۴	۳۴	ندارد
۲۵	پرورش شتر	۲	۳۴	۳۴	—	ندارد
۲۶	بیماریها و ناهنجاریهای دستگاه تولیدمثل	۲	۳۴	۳۴	—	۰۱
۰۹	شیر و فرآورده های آن	۳	۶۸	۳۴	۳۴	ندارد
۱۷	مسئله مخصوص	۲	۳۴	۳۴	—	دو نیمسال سوم و چهارم
جمع		۱۸				

فصل سوم

سرفصل درس دوره کارشناسی ناپیوسته
مهندسی تولیدات دامی

۵۰۶۰۲

فیزیولوژی دام

تعداد واحد : ۳

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

سرفصل درس :

مختصری راجع به هورمونهای هیپوتالاموس و هیپوفیز و نقش آنها در فیزیولوژی حیوان - فیزیولوژی استخوان (نقش هورمونهای پاراتیروئید و کالسی تونین) - فیزیولوژی خون و سیستم دفاعی بدن - فیزیولوژی دستگاه گردش خون - فیزیولوژی دستگاه ادراری - فیزیولوژی دستگاه تنفس - نقش سیستم های مختلف در Homeostasis یا تنظیم محیط داخلی بدن همراه با بیان فیزیولوژی سیستم های فوق - مختصری راجع به ساختمان ماکروسکوپی و میکروسکوپی این سیستم تا حدی که به فهم بهتر فیزیولوژی کمک کند شرح داده می شود.

ژنتیک

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشنیاز: ندارد

سرفصل درس:

نظری: محل ژن در داخل سلول - کروموزوم، ساختمان و طرز تقسیم آن - طرز تشکیل سلولهای جنسی - اثر متقابل ژنها - لینکازوگراسینگ اوور - چند آللیسی - موتاسیون و اهمیت آن در اصلاح گیاه و دام - اثر محل ژن در نوع فعالیت آن - تغییر در ساختمان کروموزوم (شامل نقص کروموزومی، دوبرابر شدن قطعه‌ای از کروموزوم، معکوس شدن قطعه‌ای از کروموزوم و مبادله قطعات کروموزومهای غیر مشابه) - تغییر در تعداد کروموزومها (انوپلوئیدی - پولیپلوئیدی) - ژنتیک مولکولی شامل ماده ژنتیک - RNA & DNA - ساختمان DNA و طرز دو برابر شدن آن - رمز ژنتیک - ژنتیک بیوشیمی شامل رابطه ژنها با بیوشیمی - طرز عمل ژنها و طرز ساخته شدن پروتئین - مدل ایران - ژنتیک جامعه - ژنتیک کمی.

عملی: حل مسائل - مشاهده تقسیم میتوز و میوز - مشاهده نسبتهای ۱:۳ در F_2 در گیاه یا مگس سرکه - مشاهده نسبتهای ۱:۳:۳:۹ در F_2 در گیاه یا مگس سرکه.

بیوشیمی

تعداد واحد : ۳

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

سرفصل درس :

مقدمه : ارتباط بیوشیمی با علوم کشاورزی - اسید و باز و سیستم بافری - قندها -
 لیپیدها - پروتئین ها - اسیدهای نوکلئیک - آنزیمها - ویتامینها - هورمون ها -
 بیوانرژتیک و انتقال الکترون - مختصری درباره متابولیسم کربوهیدراتها -
 (گلیکولیز - سیکل کربس - مسیر پنتوز فسفات) ، متابولیسم لیپیدها -
 متابولیسم پروتئین ها ، متابولیسم اسیدهای نوکلئیک و مختصری در سنتز
 پروتئینها - کنترل و تنظیم متابولیسم .

اکولوژی

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

سرفصل درس :

موضوع و تعاریف علم اکولوژی - مفهوم ، اصول کار و اجزای تشکیل دهنده اکوسیستم - پایداری و توسعه و تکامل اکوسیستمها - اصول و مفاهیم انرژی در سیستمهای اکولوژیک (جریان انرژی ، بازده انتقال انرژی ، هرمهای اکولوژیک ، زنجیره و شبکه غذایی - مفهوم تولید و غیره) - اصول و مفاهیم چرخه های زیستی - شیمیائی مواد - اصول و مفاهیم تشکیلات در سطوح جامعه و جمعیت - سازگاری ، رقابت ، نئاز بقا و مهاجرت - اثر عوامل اقلیمی و زیستی بر موجودات زنده و پراکنندگی جغرافیائی آنها - عوامل محدود کننده - بیوم - آشنائی با اکولوژی محیطهای مختلف و اکولوژی زراعت - تولید و مصرف انرژی ، کارائی ، چرخه مواد و آلودگی در اکوسیستمهای کشاورزی - اکولوژی انسانی .

آمار واحتمالات

تعداد واحد : ۲

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشنیاز : ندارد

سرفصل درس :

نظری: تعاریف آماری شامل جامعه ، جدول توزیع فراوانی ، هیستوگرام - پارامترهای تمرکز و پارامترهای پراکندگی - احتمالات شامل احتمال تام ، احتمال مرکب ، تبدیل و ترکیب ، امید ریاضی ، توزیع دوجمله‌ای و توزیع نرمال - برآورد پارامتر های جامعه - حدود اعتماد میانگین - آزمون فرض - آزمون تفاوت دومیانگین بوسیله تی استودنت - همبستگی و رگرسیون - آزمون کای اسکور - تجزیه واریانس ساده - روشهای غیر پارامتری .

عملی : طرز کار برد ماشینهای محاسبه - حل مسائل .

طرح آزمایشهای کشاورزی (۱)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشنیاز : آمار و احتمالات

سرفصل درس :

نظری : تعاریف شامل تعریف علم ، آزمایش ، تکرار ، تیمار ، واحد آزمایشی ، خطاهای آزمایشی ، طرحهای سیستماتیک و تصادفی - طرح کاملاً تصادفی ، طرح بلوکهای کامل تصادفی و طرح مربع لاتین (موارد استفاده ، مزایا و معایب ، طرز قرعه کشی و تجزیه آماری آنها) - مقایسه میانگین ها با روشهای LSD , DUNCAN و TUKEY - مشتقات طرح کاملاً تصادفی و طرح بلوکهای کامل تصادفی - محاسبه کرت گمشده در طرح بلوک و طرح مربع لاتین - سودمندی نسبی طرح بلوک نسبت به طرح کاملاً تصادفی و سودمندی نسبی طرح مربع لاتین نسبت به طرح بلوک - آزمایشهای فاکتوریل (تعریف ، طرز استفاده و روش محاسبه آنها) - آزمایشهای 2^2 ، 2^3 ، 2^4 و $2 \times 2 \times 2$ و غیره - تفکیک SS ها به عوامل خطی ، درجه ۲ ، درجه ۳ و - اختلاط - طرح کرت‌های خرد شده .

عملی : حل مسائل - پیاده کردن چند طرح و محاسبات مربوطه در مزرعه و یا آزمایشگاه .

ترویج و آموزش کشاورزی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشنیاز: ندارد

سرفصل درس:

نظری: اهمیت تربیت نیروی انسانی ماهر و نقش آن در توسعه کشاورزی - نظامهای آموزشی (رسمی، غیر رسمی، آزاد) - عوامل موثر در آموزش (اهداف، محتوای آموزشگر، فراگیر، تکنولوژی آموزشی، تئوریهای یادگیری و مدیریت) - تعریف - فلسفه - اصول - اهداف - روشها و تاریخچه ترویج کشاورزی - عملکرد ترویج در آموزش روستائیان و عشایر (بزرگسالان و جوانان) - بینشها و نظامهای ترویج کشاورزی در جهان - نظام ترویج کشاورزی در ایران - تاریخچه، عملکرد و ضرورت های ترویج خانه‌داری در ایران - تاریخچه و نظام آموزش کشاورزی در ایران - اهمیت و اصول آموزش کشاورزی (روشهای تدریس تهیه دروس و آزمون و ارزشیابی فعالیتهای آموزشی) - آموزش بزرگسالان (تعاریف، اهمیت، مفاهیم اصول فلسفه - ویژگیهای آن) - ارتباطات (تعریف، عوامل و وسایل) - نشر نوآوری (تعریف، مراحل و سرعت پذیرش و عوامل موثر در پذیرش) - تکنولوژی آموزشی (تعریف، اهمیت، وسایل آموزش سمعی و بصری و کاربرد آنها) - رهبری - مدیریت و سرپرستی در ترویج (تعریف، انواع، مقایسه، ویژگیها، روشها و نقش آنها) - برنامه‌ریزی و ارزشیابی فعالیتهای ترویجی - پیوستگی تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در جریان برنامه‌های جامع توسعه کشاورزی

عملی: آموزش طرز تهیه عکس، اسلاید و فیلم استریپ - آموزش طرز تهیه پوستر، چارت و ترانس پانرس، آموزش طرز کار با اوردهد، ایپدیوسکوپ و پروژکتورها،

آموزش طرزکار با دستگاههای ضبط صوت و ضبط تصویر - آموزش طرز تهیه
تنظیم و تدوین و ارائه مقاله‌های علمی و گزارش های فنی - آموزش طرز تهیه
و تنظیم و ارائه نشریات فنی کشاورزی - بازدید از ایستگاههای تحقیقاتی
و حوزه‌های ترویجی - بازدید از روستاهای حوزه ترویج مراکز خدمات کشاورزی و
اقدام به تشکیل و هدایت جلسات آموزشی ترویج به منظور برگزاری یک نمایش
(طریقه‌ای یا نتیجه‌ای) ترویجی با استفاده و کاربرد بعضی از وسایل کمک آموزشی
فوق الذکر و بالاخره تهیه و تنظیم یک گزارش فنی از فعالیت های انجام شده طی
برنامه آموزشی اجرا شده اخیر.

تغذیه دام و طیور

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۲ واحد عملی

پیشنیاز: بیوشیمی

سرفصل درس:

نظری: تغذیه و اهمیت آن در کشاورزی پیشرفته - عوامل موثر بر مصرف مواد غذایی توسط دام و طیور (نوع حیوان، مصرف اختیاری، ماهیت ماده خوراکی، احتیاجات دام در رابطه با وضعیت فیزیولوژیکی آن، فرآیندهای مواد غذایی، ترکیب جیره غذایی، شرایط محیطی) - آشنائی با وسائل، تجهیزات و روشهای آزمایشگاهی و مزرعه‌ای - ارزشیابی مواد غذایی (تعیین قابلیت هضم، تعیین تعادل ازت، آزمایشات تغذیه‌ای، کشتار مقایسه‌ای) نشانه‌های کمبود مواد مغذی و ناهنجاریهای متابولیکی - جیره نویسی برای دام و طیور و شناخت محدودیت های غذایی .

عملی: همکاری در طرح و اجرای آزمایشات مربوطه، جیره نویسی برای انواع مختلف دام و طیور و مخلوط کردن و آماده سازی مواد غذایی در مزرعه .

شیر و فرآورده‌های آن

تعداد واحد : ۳

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی
پیشنیاز : ندارد

سرفصل درس :

نظری : مقدمه : اهمیت شیر، میزان تولید در کشورهای مختلف و در ایران ، نگهداری و جمع آوری ، حمل و نقل و تحویل شیر خام - ترشح شیر - ترکیبات ، خواص فیزیکی و شیمیائی شیر و عوامل موثر در تغییرات آنها - میکروبیولوژی شیره - فرآورده‌های آن ، بیماریها و مسمومیتهای ناشی از خوردن لبنیات آلوده و فاسد - بهداشت شیر و دستگاههای فرآیند شیر و محصولات شیری - پاستورایزاسیون ، استرلیزاسیون و سایر روشهای نگهداری شیر و مقایسه شیر فرآیند شده و شیر خام از نظر تغذیه‌ای - اثر آنتی بیوتیک ها و حشره کشها بر روی شیر و آزمایشات مربوطه آنها و باکتریوفاژها .

عملی: آزمایشات مربوط به کثافات شیر، اسیدیته شیر ، کیفیت ظاهری - آزمایشات مربوط به چربی ، قند ، پروتئین - آزمایشهای آنزیمی - آزمایشهای میکروبی - آزمایشات مربوط به تشخیص وجود آنتی بیوتیکها و حشره‌کشها - آزمایشات مربوط به تقلبات شیر .

گاو داری

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: ۳ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشنیاز: تغذیه دام و طیور و اصلاح نژاد دام و طیور

سرفصل درس:

نظری: مقدمه‌ای در رابطه با صنعت گاوداری (گاوهای شیری) - تاسیس و توسعه صنعت گاوداری - ترکیبات شیر، ماک (آغوز) و ارزش غذایی آنها - فیزیولوژی ترشح شیر و برنامه‌های شیر دوشی، تولید شیر با کیفیت عالی - فیزیولوژی تولید مثل در گاوهای شیری (باروری و عقیمی) - جایگزین کردن گله - تخمین ارزش نژادی (بسه روشهای ساده) - احتیاجات غذایی، موادخوراکی برای گاوهای شیری - سیستم‌های خوراک دادن گاوهای شیری - تغذیه گاوهای نر داشتنی، گاوهای غیر آبستن و غیر شیرده - تنظیم جیره‌های غذایی ارزان قیمت برای گاوهای شیرده - جایگاههای گاوهای شیری - سلامتی گله، مدیریت گله.

عملی: کارهای روزمره گاوداری - تغذیه گوساله‌های شیرخوار - نظافت، تغییر، تعویض دستگاه شیردوشی و قطعات آن - تلقیح مصنوعی، تشخیص آبستنی، کمک به کارها در هنگام زایمان، درمان جفت‌ماندگی - بازرسی وسایل، تجهیزات، مخلوط کن، آسیابها، حبه کن و غیره - عملیات بهداشتی و تزریقاتی.

گوسفند داری

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: ۳ واحد نظری - ۱ واحد عملی
پیشنیاز: تغذیه دام و طیور و اصلاح نژاد دام و طیور

سرفصل درس:

نظری: مقدمه - خصوصیات نژادهای مهم گوسفند و بز - روشهای مختلف گله‌داری - روشهای اصلاح و بهبود گوسفند و بز، احتیاجات غذایی و تغذیه گوسفند و بز، پرواربندی - اختلالات گوارشی، تولیدمثل و عوامل موثر بر آن - تولیدشیر در گوسفند و بز - تولید پشم، مووکرک، جایگاههای گوسفند و بز - سلامت گله، مدیریت گله.

عملی: کارهای روزمره گوسفندداری - تلقیح مصنوعی و تشخیص آبستنی، کمک به گوسفند و بز در هنگام زایمان، عملیات بهداشتی و تزریقاتی.

مرغداری

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: ۳ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشنیاز: تغذیه دام و طیور و اصلاح نژاد دام و طیور

سرفصل درس:

نظری: مقدمه - خصوصیات نژادهای مختلف مرغ - شناسائی دستگاههای مختلف بدن ماکیان - روشهای اصلاح و بهبود طیور - جوجه کشی (مدیریت جوجه‌کشی، تکامل جنین، نگهداری کیفیت تخم مرغ جوجه کشی، عوامل موثر بر جوجه درآوری) - روشهای مختلف پرورش ماکیان (پرورش جوجه‌های گوشتی، پرورش نیمچه، پرورش مرغ تخمگذار در قفس، پرورش گله‌های مادرگوشتی و تخمگذار) - مواد خوراکی رایج در تغذیه طیور - مدیریت تغذیه (جوجه‌های گوشتی، نیمچه تخمگذار، تخمگذار مادر، تخمگذار خوراکی).

عملی: طبق‌رئوس فوق.

گوشت و بازرسی آن

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: آواحدنظری - ۱ واحد عملی

پیشنیاز: بیوشیمی

سرفصل درس:

نظری مقدمه - ساختمان ماهیچه و بافت‌های وابسته - مکانیسم انقباض ماهیچه - خواص گوشت تازه - تبدیل ماهیچه به گوشت - عوامل موثر بر تغییرات گوشت پس از - کشتار - میکروبیولوژی و بهداشت گوشت شامل بازرسی قبل و پس از کشتار - اهمیت بازرسی گوشت، نحوه و روش آن - بیماریهای منتقله از گوشت، ضایعات و بیماریهای گوشت را غیر قابل مصرف مینماید - نحوه بازرسی، طرز تشخیص و قضاوت در مورد مصرف هر یک از موارد فوق الذکر، طرز نمونه برداری جهت ارسال به آزمایشگاه - ارزش غذایی گوشت و محصولات فرعی - روشهای نگهداری گوشت.

عملی: آشنائی با مراحل مختلف کشتار (گاو، گوسفند، مرغ) در کشتارگاه - معاینه گوشت - ارزیابی حیوان زنده و لاشه - قطعه بندی گوشت - محاسبات مقادیر گوشت، چربی و استخوان.

اصلاح نژاد دام و طیور

تعداد واحد: ۴ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ژنتیک

سرفصل درس:

مقدمه (اهمیت اصلاح نژاد دام) - مبانی اصلاح نژاد دام و طیور - مقایسه صفات کمی و کیفی، اثرات ژنی (Gene Effects) - فراوانی ژنی و ژنتیک جمعیت - عوامل موثر در تغییرات فراوانی ژن (با استفاده از قوانین هاردي و وينبرگ) - شناخت و کاربرد پارامترهای ژنتیکی (ضرایب وراثت پذیری و تکرار پذیری) - انتخاب (Setection) و ارزیابی نتایج حاصل از عملانتخاب (Selection Response) - روشهای مختلف آمیزش (پرورش خالص، تلاقی ها) - روشهای مورد استفاده در بهنژادی گاوشیری، گوسفند، بز و طیور .

تکنولوژی مواد خوراکی

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشنیاز : تغذیه دام و طیور

سرفصل درس :

نظری : آشنائی با انواع علوفه‌ها ، دانه‌ها ، کنجاله‌ها ، پروتئین‌های حیوانی ، مکمل‌های غذایی و موارد مصرف آنها - آشنائی با ماشین‌آلات و وسائل فرآیند مواد غذایی (انواع آسیاب‌ها ، غلطک‌ها ، مخلوط‌کن‌ها ، وسائل حرارت دادن - سواد ، دستگاه‌های خشک کردن علوفه ، دستگاه‌های خردکننده علوفه ، پلت‌سازها ، باسکولها و غیره ...) - آشنائی با نحوه فرآیند مواد غذایی (خشک کردن ، خرد کردن ، حرارت دادن ، آسیاب کردن ، مخلوط کردن ، پلت‌سازی و غیره ...) - آشنائی با ساختمانها و وسائل نگهداری مواد خوراکی (انبارها ، سیلوها ، انواع بین‌ها ...) - آشنائی با وسائل حمل و نقل و انتقال خوراک دام (بالابرها ، نقاله‌ها ، کنویرها ...) - آشنائی با روشهای صحیح حفظ مواد غذایی در انبارها - آشنائی با تکنیک جمع‌آوری وانگ کردن مواد خوراکی - آشنائی با تکنیک نمونه برداری از مواد خوراکی منطقه و پتانسیل مواد خوراکی (ارزش ، تخمین ارزش غذایی ، تعداد واحد دامی) .

عملی : خرد کردن علوفه‌ها - سیلو کردن علوفه‌ها - آسیاب و مخلوط کردن دانه‌ها ، کنجاله‌ها ... جهت تهیه جیره‌های غذایی - افزودن مایعات (تزریق ملاس، مواد شیمیائی مثل سود ...) بر علوفه‌ها و کاهها - پلت‌سازی - طرح یک کارگاه تهیه خوراک دام در مزرعه متناسب با وسعت و تعداد دام و برآورد اقتصادی آن .

سمینار دامپروری

تعداد واحد : ۲ واحد مجزا

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : در نیمسال سوم و چهارم

سرفصل درس :

مطالعه و بحث درباره موضوعات علمی و عملی مهم دامپروری که از طرف دانشجویان بصورت دوکنفرانس مجزا ارائه خواهد شد.

مساله مخصوص

تعداد واحد : ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز : در نیمسال سوم و چهارم

سرفصل درس :

- جمع آوری اطلاعات در مورد مسائل دامپروری و مطالعه درباره آنها ،
- همچنین یافتن و ارائه راه حل مشکلات این رشته از هدفهای این درس است .

مدیریت واحدهای ۱۴۰۰ مپروری

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : گاو‌داری یا کوسفندداری یا مرغداری

سرفصل درس :

مدیریت و مفهوم آن - اصول مدیریت - نهادهای واحد دامداری (روش تامین هر یک از آنها) - تنظیم دفاتر واحد دامداری - تجزیه و تحلیل حسابهای واحد دامداری - بودجه بندی واحد دامداری - کاربرد برنامه ریزی خطی - سازماندهی واحد دامداری (انتخاب رشته فعالیت‌های پرورش دام ، تلفیق برنامه‌های دامی و زراعی و روابط بین رشته فعالیتها) - مدیریت رشته فعالیتها پس از سازماندهی - تهیه و ارزیابی یک پروژه دامداری .

ماشینهای ویژه دامپروری

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشنیاز : ندارد

سرفصل درس :

- نظری :** انواع ماشینهای شیردوشی - پمپها و دستگاههای ضمیمه ماشین شیردوشی - راندمان کار و محاسبه اقتصادی در ماشینهای شیردوشی - مخازن سردکننده شیر - ماشینهای تهیه مواد خوراکی (آسیابها ، مخلوطکن ها ، چایر و حبه کن) - ماشینهای توزیع مواد خوراکی (خودکار ، نیمه خودکار و نقالهها) - ادوات جمع آوری و تخلیه کودهای دامی (جامد و مایع) .
- عملی :** مطابق با سرفصلهای قسمت نظری درس و هماهنگ با پیشرفت آن برنامه‌های عملی (شناخت و کار با انواع ماشینها) اجرا می شود.

کارآموزی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : ندارد در تابستان سال دوم

سرفصل درس :

دانشجویان در این درس ضمن همکاری در فعالیتهای اجرائی و پژوهشی مربوط به رشته تحصیلی خود ، با مسائل ، مشکلات و راه‌حلهای آنها آشنایی علمی و عملی پیدا میکنند. بدین منظور با استفاده از همکاری موسسات و سازمانهای پژوهشی و اجرائی منطقه ، دانشجویان به واحدهای مربوط به رشته خود طبق برنامه تنظیمی بخش یا گروه اعزام شده و در بخشهای تخصصی ، زیر نظر یکی از صاحبانظران متخصص همکاری مینمایند. دانشجویان موظف اند ضمن انجام فعالیتهای و تماس با سایر صاحبانظران و نیز مطالعه کتب و نوشته‌ها ، نسبت به ابعاد مختلف مسائل موجود احاطه علمی پیدا کنند. در پایان این دوره - ارزیابی کار دانشجو براساس گزارش علمی دانشجو از فعالیتهایی که داشته است و نیز گزارش صاحبانظران متخصص توسط استاد و یا استادان مربوطه در گروه انجام می پذیرد. این درس به مدت حداقل ۶ هفته در تابستان بین سالهای اول و دوم تحصیلی اجرا میشود.

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : (واحد نظری - واحد عملی)

پیشنیاز : ندارد

سرفصل درس:

نظری: مقدمه - تاریخچه و اهمیت اسب - پراکندگی اسب در جهان
 و ایران - خصوصیات نژادی اسب - مختصری راجع به تشریح و
 فیزیولوژی اسب - تولید مثل اسب (فحالی، جفت گیری، تلقیح،
 آبستنی و تشخیص آن، زایمان) - نگهداری و تغذیه اسب -
 تشخیص سن اسب - انتخاب اسب برای مقاصد مختلفه -
 ساختمانها و مسائل نگهداری اسب - کاربرد اصلاح نژاد در
 پرورش اسب - بهداشت و بیماریهای اسب و سوارکاری .
 عملی: معیاد کردن اسب - تشخیص سن و قضاوت ظاهری اسب -
 بهداشت اسب و جایگاه نگهداری آن - عملیات مربوط به تغذیه
 و تولید مثل اسب - سوارکاری .

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

سرفصل درس:

مقدمه - اهمیت گاو میش در ایران و کشورهای همسایه - آب و هوای مناسب زندگی گاو میش و ارتباط فیزیولوژیکی گاو میش با آن - تولید مثل گاو میش (اختلالات فیزیولوژیکی، وضعیت هورمونی، سیکل تناسلی، اسپرم گیری و آماده کردن اسپرم، تلقیح مصنوعی و جفت گیری طبیعی، آبستنی) تغذیه گاو میش (گاو میش شیرده، گوساله شیرخوار، گاو میش آبستن و ۰۰۰) - تولید شیر در گاو میش و اهمیت آن - تولید گوشت در گاو میش - بهداشت و بیماریهای گاو میش - جایگاه نگهداری گاو میش.

پرورش ماهی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

سرفصل درس:

نظری : کلیات مربوط به تکثیر و پرورش ماهی - اهمیت ماهی و صنایع آن -
 ملل کمبود نسل ماهیان و راههای جبران آن - کیفیت آب برای
 پرورش ماهی - پرورش ماهیان آب شیرین (سردآبی ، گرم آبی) -
 پرورش ماهیان آب شور - گونه های معروف ماهیهای پرورشی -
 تغذیه ماهیان - انتخاب و آماده کردن ماهی برای تکثیر مصنوعی -
 روشهای تکثیر مصنوعی ماهی (چگونگی استحصال غده هیپوفیزی -
 و تزریق هورمون آن ، سن بلوغ ، آمادگی برای تخم گیری) - انتخاب
 ماهی مادر - مشخصات کلی استخرهای پرورش ماهی - انکوباسیون

نمعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشنیاز: ندارد

سرفصل درس:

نظری: مقدمه - فیزیولوژی رویش پشم، مو و کرک - مشخصات پشم (ساختمان ترکیبات شیمیائی و خواص آن) - مشخصات مو و کرک (ساختمان، ترکیبات شیمیایی و خواص آنها) - انواع و درجه بندی پشم، کرک و مو - عوامل مؤثر بر روی کیفیت و کمیت پشم - مو و کرک (ژنتیکی، محیطی و فیزیولوژیکی) - آفات و ضایعات پشم - آماده سازی پشم - بازاریابی وضعیت پشم - مشخصات پوست (ساختمان، ترکیبات شیمیائی و خواص) - انواع و درجه بندی پوست - عوامل مؤثر بر روی کیفیت پوست - آفات و ضایعات پوست - طرز تهیه و استاندارد پوستهای نمک سوز شده در ایران - آماده سازی و درجه بندی پوست بره قره گل - بازاریابی پوست - جرم و انواع آن .

عملی: پشم چینی - ارزیابی کفی پشم (پشم شسته و نیم شور) - ارزیابی کیفی پشم چند نژاد گوسفند (جدا کردن انواع تارها و مشاهده میکروسکوپی آنها) ارزیابی مو و کرک - انجام عملیات در سایر زمینه های مذکور در قسمت نظری - بازدید از صنایع مربوط به پشم و چرم سازی .

پرورش شتر

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

سرفصل درس:

مقدمه - تاریخچه پرورش شتر در ایران و جهان - اهمیت اقتصادی شترنژاد های شتر و پراکندگی آنها در ایران - نژاد های شتر و پراکندگی آنها در جهان - فیزیولوژی و آناتومی شتر - تولید مثل شتر (فحاشی ، جفتگیری ، آبستنی ، زایمان) - زندگی و رفتار شتر - مقید کردن و نخزشتر - تغذیه شتر - ساختمانها و محل نگهداری شتر - بیماریها و انگلهای شتر - فرآورد های شتر (کرک ، شیر ، گوشت) - استفاده از نیروی شتر در سواری و باربری (در موارد بیکه آموزش عملی لازم است چند جلسه زیر نظر مدرس مربوطه عملیات انجام میگیرد) .

بیماریها و ناهنجاریهای دستگاه تولید مثل

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : قیزیولوژی دام

سرفصل درس :

تاکید مطالب بر بیماریها و ناهنجاریهای تولید مثل در گاو و مقایسه با سایر حیوانات اهلی (گوسفند، بز و اسب) خواهد بود. قسمت عملی این درس در مورد گاو و با توجه به وضعیت های موجود صورت می گیرد. جراحات حاصله از زایمان - پارگیهای کانال تولد - سخت زائی - جفت ماندگی - پرولاپس واژن ، سرویکس و رحم - مختصری راجع به بیماریهای عفونی تولید مثلی شایع در ایران - ناهنجاریهای هورمونی (نیمفومانی - آنستروس و غیره) - ناهنجاریهای ژنتیکی و مادرزائی - کمبودهای تغذیه ای - گاوهای موسوم به Repeated Breeder و نحوه برخورد با آنها - مشکلات Libido (تمایلات جنسی) در حیوان نر - التهاب بیست - Mastitis و معالجه آن .

